

EEN PRANGEND WEERZIEN

Fred Hemmering

*LANGS EEN WANDELPAD STAAT EEN PARKBANKJE NAAST EEN WEGWIJZER.
NAAR ACHTEREN LOOPT OOK EEN PAD NAAR DE INGANG VAN EEN
BEGRAAFPLAATS.*

VAN VER KLINKEN AF EN TOE STEMMEN VAN SPELENDE KINDEREN.

*MOEDER EN ZOON HEBBEN BEIDEN DE NEIGING OM (SYNCHROON) BIJ
EVENTUELE 'GELUIDEN UIT DE ZAAL' EVEN STIL TE VALLEN MET EEN
KORTE MISPRIJZENDE BLIK IN DE RICHTING VAN HET GELUID.*

Deel 1

*DE MOEDER ZIT OP HET BANKJE IN GESPANNEN AFWACHTING. ZODRA ZE
HAAR ZOON ZIET AANKOMEN, GAAT ZE STAAN MET HAAR ARMEN
OVERDREVEN WIJD VOOR EEN OMHELZING. DE ZOON HOUDT AFSTAND.*

1	ZOON	Hallo.
2	MOEDER	Jongen toch. Nog steeds zo introvert als een garnaal.
3	ZOON	(DE SITUATIE BESCHOUWEND) Nou, hier is het dus.
4	MOEDER	Ga zitten.
5	ZOON	Zal ik net doen of ik thuis ben? (GAAT ZITTEN)
6	MOEDER	(ZENUWACHTIG) Ik ben zo blij je weer eens te zien.
7	ZOON	Nou, daar zitten we dan.

KORTE STILTE.

8	MOEDER	Staat je goed, zo'n overhemd. Je hebt vast al promotie gemaakt.
9	ZOON	Heh?
10	MOEDER	Op je werk.
11	ZOON	Oh.
12	MOEDER	Nog steeds bij uh...
13	ZOON	Je weet het niet meer.

14 MOEDER Nou ja, dat bedrijf met die moeilijke naam.
 15 ZOON Ja hoor, nog steeds bij die moeilijke naam.
 16 MOEDER Je bent veranderd.
 17 ZOON ik ben team-lead nou.
 18 MOEDER Tiemliet?
 19 ZOON Maar om dat nou promotie te noemen.

DE ZOON KIJKT HAAR AFWACHTEND AAN.

20 MOEDER Erik.

DE MOEDER KIJKT HEM AFWACHTEND AAN.

21 MOEDER Je ziet er goed uit.
 22 ZOON Ga je nu vertellen wat we hier doen?
 23 MOEDER Heh, laat me je eerst eens bekijken. Zo lang geleden. Sorry nog dat ik zo vaak probeerde te bellen.
 24 ZOON Thuis zal ik niet zo snel de telefoon opnemen.
 25 MOEDER Kon Angela niet mee?
 26 ZOON Nee.
 Ze kon niet.
 27 MOEDER Ik had best wel eens kennis willen maken.
 28 ZOON Dat had je niet gezegd.
 29 MOEDER Had ze zeker geen zin in?
 30 ZOON Nee!
 31 MOEDER Zo heb ik het wel onthouden.
 32 ZOON Wat?
 33 MOEDER (*SMALEND*) Als aanstaande schoondochter die graag een beetje afstand houdt.
 34 ZOON Mama!
 Niet doen.
 35 MOEDER Of zijn jullie intussen stiekempjes getrouwd?
 36 ZOON Angelina is niet mee omdat-
 37 MOEDER Het geeft niet.
 38 ZOON (*BOOS*) Laat me nou uitleggen.
 39 MOEDER Het geeft niet. Rustig maar.

40 ZOON Nee!
Ik heb het haar niet gevraagd.
Ze weet het niet. Dat ik hier ben, met
jou.

41 MOEDER Oh.
Angelina dus. Ik zei het verkeerd.
En ik de hele tijd maar denken dat ze
Angela heet.
Waarom zeg je dat niet?

42 ZOON Ik zeg het toch?

43 MOEDER Je moet wel je mond open doen, gekkie.

KORTE STILTE.

44 MOEDER Ik ben komen lopen.

45 ZOON Aha.
Ik ben met de auto. Die staat daar bij
het pannenkoekenrestaurant.

46 MOEDER Dat doe ik wel vaker. Een fijne
wandeling, om na te denken.

47 ZOON Nadenken dat doe ik wel in de trein
naar m'n werk. In de trein kom ik echt
tot rust. Als er tenminste niet te veel
conducteurs langs komen.
Voor je plaatsbewijs.

KORTE STILTE.

48 MOEDER Dat is lang geleden.

49 ZOON Ja ja.

50 MOEDER Acht en half jaar, jongen.

51 ZOON Tja.

52 MOEDER Hebben we zitten wachten.

53 ZOON Wachten?

54 MOEDER Afwachten bedoel ik eigenlijk...
Hoe gaat het, verder? Ik was natuurlijk
wel eens in de buurt.
Maar-

55 ZOON En met jou?

KORTE STILTE.

56 MOEDER Erik, ik wil best vergeten wat er is
gebeurd. Dat hoeven we nu niet meer uit
te kauwen, heh?
Zand er over, zou ik zeggen...
Of als jij het er over wil hebben...

57 ZOON Waarom is papa niet mee?

58 MOEDER Heh, laat mij nou even.
Vertel nog eens wat. Dus je woont nog
steeds in dat gigantische huis, met
Angelina.

59 ZOON Ja.
Jij, ook niet verhuisd?

60 MOEDER (*ONBEDUIDEND HOOFDSCHUDDEN*) Hoe gaat
het op je werk?

61 ZOON Goed.

62 MOEDER Aha.

63 ZOON Ik maak tegenwoordig app's. Met m'n
team. Voornamelijk back-end.

64 MOEDER Ja ja...
Ik heb je oude cijferlijsten van
vroeger weer eens opgezocht.

65 ZOON Heh?

66 MOEDER Van je ouwe schooltje, die dikke witte
vellen, weet je nog? Met zo'n mooie
ouderwetse handtekening er onder, en
bij elk cijfer een vakje voor
opmerkingen.

67 ZOON Heb je die nog?

68 MOEDER Ik heb alles nog, allemaal netjes op
volgorde. En je eindrapport natuurlijk

69 ZOON Kan allemaal weg.

70 MOEDER Ik wou nog eens zien wat ze d'r
allemaal bij geschreven hadden.

71 ZOON Oh.

72 MOEDER Best veel. Meer dan ik me herinnerde.

73 ZOON Daarvoor ben ik toch niet helemaal naar
dit achteraf-park gekomen? Om de
onbeholpen mijmeringen van een
archaïsch groepje leerkrachten nog eens
even tegen het licht te houden?

74 MOEDER Ik begrijp het niet. Wat is er mis
gegaan?

75 ZOON Flikker toch weg. Dat is toch een
compleet andere tijd?

76 MOEDER Er moet iets mis gegaan zijn. Toen je
van de hockey af wilde.

77 ZOON Heh?

78 MOEDER Omdat de brugklas een beetje te veel
werd.

79 ZOON Niet daar om.

80 MOEDER Of toen je zomaar ineens verkering kreeg. Eindelijk.
Is er iets wat wij gedaan hebben?
Het ging toch goed?
Je was al een tijdje aan het werk met je diploma op zak.
Wat is er mis gegaan, Erik?
Je kan alles tegen me zeggen.

81 ZOON We zouden het over je brief hebben.

82 MOEDER Heh, je bent er net.
Vertel nog eens iets. Hoe is het met Angelina?

83 ZOON Ja, zij heeft hem ook gelezen.

84 MOEDER Oh, dat dan weer wel?

85 ZOON Als aanstaande schoondochter.

86 MOEDER Zij deed toch die studie sociologie?

87 ZOON Ja.

88 MOEDER Woonde jullie toen al samen? Ik wist het niet meer.

89 ZOON Zij was heel benieuwd wat je met die 'geaardheid' bedoelde.

90 MOEDER Ja, dat komt zo nog wel.

91 ZOON Ze moest er om lachen.

92 MOEDER Geaardheid was vroeger een heel normaal woord.
Nou ja, we zijn misschien niet zo close. Niet zo close als anderen. Dat voelt soms wel als een gemis.

93 ZOON Die geaardheid?

94 MOEDER Soms, ja.
Dat zit in de familie, weet je. Net als die gekke broer van me.

95 ZOON Heb je dat van hem, om dat zo te noemen.

96 MOEDER Nee.

97 ZOON Niet zo close zijn.

98 MOEDER Dat is echt een familietrekje. Mijn vader was er ook zo één. Hij hield van me. Dat weet ik, want hij had altijd een foto van mij bij zich, in zijn portemonnee.

99 ZOON Ja, dat heb je al eens verteld.

100 MOEDER Daarom weet ik dat. Dat hij van me hield.
Erik.
Ik wou dat je het goed deed op school.
Dat ik trots was.

101 ZOON Bedoel je niet gewoon knuffelen?

102 MOEDER Heh?

103 ZOON Dat gemis.
Niet zo knuffelig.

104 MOEDER Nee. Ik bedoel elkaar af en toe weer eens zien, gewoon.

105 ZOON Zou je dat willen? Af en toe?

106 MOEDER Ja, wanneer wordt alles weer normaal?
Of samen met Angelina, kan ook, gezellig op de koffie, of thee natuurlijk. Je hebt de sleutel toch nog wel? Je hoeft heus niet aan te bellen hoor. Kom maar achterom, dat ik je door het raam al aan zie komen.
Dat heb ik wel gemist. Dat gewone.
Of weer eens een leuke verjaardag.

107 ZOON Oh nee, vergeet dat maar.

108 MOEDER Dat was toch gezellig? Iedereen vond het altijd ontzettend leuk als jij er ook was. Met m'n mooiste servies en chocolade slagroomtaart. En natuurlijk zelf gebakken boterkoek. Dat luste jij ook wel.

109 ZOON Daar pas ik voor.

110 MOEDER Boterkoek?

111 ZOON Die verjaardagen van jou.

112 MOEDER Van mij?

113 ZOON (*SCHERP*) Ik heb niks met verjaardagen.

114 MOEDER Wat klets je nou, je was er altijd.

115 ZOON Ik vond het allemaal niet super geweldig, laat ik het zo zeggen.

116 MOEDER Wat dan niet?

117 ZOON Al die drukte.

118 MOEDER Oh dat.

119 ZOON Dat wil ik niet meer.

120 MOEDER Ach, ik heb soms ook wel eens geen zin. Dat is heel normaal, maar als je er eenmaal bent. En je maakt nog eens een

praatje. Je was altijd zo stil,
vroeger. Je bent nou iemand. Je hebt
een baan, en een fijne relatie, toch?
En je hebt een mooi huis in de
allerbeste buurt. Wat wil je nog
meer...

- 121 ZOON Ik heb autisme.
- 122 MOEDER Oh?
- 123 ZOON Voor het geval je weet wat dat is.
Al die drukte, daar kan ik niks mee.
(*BENADRUKT*) Autismes.
- 124 MOEDER Hoe kom je daar nou bij?
- 125 ZOON Dat is zo.
- 126 MOEDER Hoe zo dan?
- 127 ZOON Dat is aangeboren.
- 128 MOEDER Ja, dat weet wel. Ik weet heus wel wat
autisme is.
Nee maar. Dat bestaat niet.
- 129 ZOON Echt wel.
- 130 MOEDER Dat jij dat had?
- 131 ZOON Dus als ik af en toe even de rust
opzoek-
- 132 MOEDER Nee hoor, echt niet.
- 133 ZOON Dan niet.

KORTE STILTE.

- 134 ZOON Soms bedenk ik wel eens hoe het zou
zijn als ik zeker wist dat jij het ook
hebt.
- 135 MOEDER Wat? Ik?
Nou, dat maak ik zelf wel uit.
- 136 ZOON Daarom herken je het niet.
Daarom vind je mij normaal. Maar het is
niet normaal, helaas.
- 137 MOEDER Erik, hou toch op. Je was een
buitenbeentje. Laten we het daar op
houden.
- 138 ZOON Je herkent het gewoon niet.
- 139 MOEDER Ga je nou niks inbeelden waar je toch
niks mee kan.
- 140 ZOON Ik heb een diagnose hoor.

141 MOEDER Ach, alles moet tegenwoordig een naam hebben. Het is gewoon een kwestie van aanpassen.

142 ZOON Je hebt geen idee.

143 MOEDER Alleen bij sommige kinderen gaat dat niet. Die kunnen dan zomaar ineens ontzettend agressief worden, weet je. Dat was op televisie.

144 ZOON Ja, dat is heel triest.

145 MOEDER Dat zijn moeilijke kinderen.

146 ZOON (*CYNISCH*) Ja, ik was een makkelijk kind.

147 MOEDER Nou? Daar ben je toch wel over heen gegroeid?

148 ZOON God, wat was ik makkelijk.

149 MOEDER Je deed gewoon je best niet.

150 ZOON Nee, jij deed je best!

151 MOEDER Oh, gaan we zo beginnen? Als we iedereen die af en toe een beetje stil is maar meteen de eerste de beste diagnose gaan aanpraten.

152 ZOON (*STELLIG*) Iedereen, die ook maar een beetje iets met geluiden heeft. Nou, dan ga ik toch wel even nadenken. Of problemen met mega veel details. Of aanraken, heh? Niet aanraken bedoel ik. Vooral niet aanraken.

153 MOEDER Hou er nou maar over op. Heh, nou ben ik de draad kwijt.

154 ZOON Buitenbeentje.

155 MOEDER Nee.

156 ZOON Diagnose.

157 MOEDER Nee! Hou op. Ja, elkaar wat vaker zien.

158 ZOON Oh dat. Goed.

159 MOEDER Goed?

160 ZOON Ja.

161 MOEDER Vind je dat goed? Na al die jaren niks horen, is het ineens weer helemaal goed?

162 ZOON Niet ineens.

163 MOEDER Oh.
Omdat ik jou een brief stuur?

164 ZOON Ik zou het leuk vinden om gewoon weer eens wat af te spreken.

165 MOEDER Gewoon?

166 ZOON Nee, niet gewoon natuurlijk.

ER KOMT VERDEROP EEN SCOOTER LANGS.

167 ZOON (*OVER HET GELUID HEEN*) Maar zo gewoon mogelijk!

ZE STAREN SYNCHROON IN DE RICHTING VAN HET GELUID TOT HET HELEMAAL VERDWENEN IS.

168 MOEDER Die mogen hier helemaal niet komen.

169 ZOON We kunnen toch proberen het zo gewoon mogelijk te laten lijken?

170 MOEDER Heh, ik zit nog met dat lawaaiding in m'n hoofd.
Je bent echt veranderd.
Je bent zo...

171 ZOON Er is veel veranderd.

172 MOEDER Het gaat toch goed met jullie?

173 ZOON Ja, heel goed. (*KORTE STILTE*)
En met jullie?

174 MOEDER Heh, laat je moeder nou eens even aan het woord...
Ik wou net vragen...
Hoe je het vindt, dat ik alleen gekomen ben.
Dat papa niet mee is.

175 ZOON Hij is dood.

176 MOEDER Oh.

177 ZOON Dat wist ik al.
Meteen aan de telefoon. Je belde vroeger nooit zonder hem een meter naast je.
Altijd samen. Desnoods op zondagochtend, als hij eindelijk uit Frankfurt of Bremen terug was van zijn werkbezoek. Jouw schaduw in een driedelig pak. Zelfs door de telefoon was het altijd twee tegen één.
En daar zal hij dan wel begraven liggen.

178 MOEDER Ja.
Ik had het anders willen zeggen.

179 ZOON Hoe lang al?

180 MOEDER November.
Wat is lang...

181 ZOON Dat je er alleen voor staat.

182 MOEDER Vlak na jouw verjaardag.
Elly is komen logeren. Die week. Dat wou ze. Voor mij.

183 ZOON Elly, met die rooie wangen?

184 MOEDER Ja precies. Elly.
Anders ga je maar zitten verpieteren, zei ze. Ze heeft eten voor me gemaakt, m'n kleren gewassen, de planten water gegeven. Totaal de omgekeerde wereld. Ze wou ook nog wel tot het nieuwe jaar blijven, een paar daagjes in de week. Voor gezelschap.
Dat heb ik maar niet gedaan. Het voelde zo raar om op die manier met z'n tweeën te zijn.
Met een vreemde in huis.

185 ZOON Toch geen vreemde?

186 MOEDER Nou ja, anders. In jouw kamer. Met haar eigen mini-zeepjes die ze altijd uit hotels meeneemt... en haar knalroze tandenborstel rechttop in mijn bekertje. En zij wist ook niet precies hoe het met jou zit.

187 ZOON Ze weet niet hoe het met mij zit?
Dat hoeft ze niet te weten?

188 MOEDER We hebben het over andere dingen.

189 ZOON Doet dat er niet toe dan? Voor jou?

190 MOEDER We hebben het over andere dingen!

191 ZOON Leuke dingen.

192 MOEDER Alledaagse dingen.

193 ZOON Ik ben niet alledaags?

194 MOEDER Nee!

195 ZOON En niet leuk.

STILTE.

196 MOEDER Hoe vind je het nou dat papa er niet meer is?

197 ZOON Weet ik niet.
Echt niet.

198 MOEDER Het was toch altijd fijn als we samen waren?
Heh?
Vroeger?
Jullie lekker voetballen op het veldje achter de duinen, of gezellig een dagje naar het pretpark. Weet je nog die keer dat jij per se met mij in de achtbaan wilde? Niet met papa maar met mij.

199 ZOON Ja.

200 MOEDER En dat je daarna op het terrasje bij de bootjes achter elkaar drie soft-ijsjes naar binnen werkte?

201 ZOON (*MET EEN GLIMLACH*) Tja. Het was warm.

202 MOEDER Die kregen heus de kans niet om te smelten.
(*PEINZEND*) Het was altijd mooi weer als we met z'n drietjes op stap waren.
Ja.
Dit is dus mijn bankje. Hier zit ik vaak.
Ze hebben daar ook bankjes, maar dan zit je maar naar die graven te staren.

203 ZOON Ik was er na al die jaren eigenlijk al aan gewend dat jullie er niet meer waren.
Ja, ik had het al afgesloten.

204 MOEDER Oh.

205 ZOON Jij misschien niet, maar ik was daar niet meer mee bezig. Ik begon me wel een beetje af te vragen, als jullie er nou allebei echt niet meer zouden zijn, tegelijk bedoel ik. Zoals bij een vliegtuigongeluk, of zo. Hoe zou ik daar dan achter komen?

206 MOEDER Heh?
Waar achter?

207 ZOON Dat vroeg ik me gewoon af.
Hoe dat gaat.

208 MOEDER Wat dan?

209 ZOON Als jullie er allebei niet meer zouden zijn, wie belt er dan?

210 MOEDER Hoezo?

211 ZOON Officieel. Ik bedoel dat ik het dan waarschijnlijk eerst op het journaal zou zien, zonder het te weten natuurlijk, want dat is elke week wel ergens raak.

212 MOEDER Ik volg je niet.

213 ZOON Van die reddingswerkers die bij de hopeloze resten van zo'n vliegtuig naar een zwarte doos lopen te zoeken, ergens op een berghelling in een vreemd land. En dat ik dan door iemand gebeld zou worden. Op m'n werk waarschijnlijk. Dat vroeg ik me dus af. En dat ik dan de telefoon zou opnemen omdat het misschien een of andere projectleider is die ik niet ken. Maar dat jullie dan blijkbaar allebei in dat vliegtuig zaten. En dat ik dan ineens een nabestaande ben geworden. Wie er dan belt.

214 MOEDER Ach, zo vaak vlogen we nou ook weer niet samen.

215 ZOON En nu zit ik ineens hier.

ER KLINKEN VROLIJKE KINDERSTEMMEN DICHTERBIJ, NIET HEEL HARD.

216 MOEDER Tja.
(*IETS LUIDERE STEMMEN*) Ik wou zo nog even naar het graf lopen, samen. Dat wil je toch wel? Dan weet je waar het is (*HIJ KIJKT GESPANNEN, DOOR DE GELUIDEN. ZIJ ROEPT HET UIT*) Waar het graf is!

ZE LOOPT AF IN DE RICHTING VAN DE KINDEREN EN SPREEKT ZE LUID EN QUASI-VRIENDELIJK TOE.

217 MOEDER (*AF*) Hallo hallo, doen jullie eens rustig alsjeblieft. Dat kan niet hoor. Er is hier vlakbij een begraafplaats, ja. Jij daar, luister eens even. Ja jij. Ga maar verderop spelen. Jij ook. Dank je wel.

Deel 2

MOEDER OP.

218 ZOON Lekker rustig plekje heb je uitgezocht.

219 MOEDER Dat is toch niet normaal?

220 ZOON Jij hebt precies hetzelfde als ik. Je kan helemaal niet tegen kinderen.

221 MOEDER Ze moeten zich wel een beetje gedeisd houden.

222 ZOON Ja, kinderen hebben harde stemmen. Gewoon hard. Vind ik ook lastig. Dan is het net of je oren na het zwemmen ineens open ploppen. Alsof ineens alle stemmen tegelijk tot je doordringen. Zo hard. Vooral als ik net uit m'n werk kom.

223 MOEDER Dat is grappig. M'n broer kon niet tegen de burens. Geluiden van de burens. Helemaal niet zo hard. Een heel klein hondje maar, zo'n brutaal keffertje. En daarna die piano. Daarom verhuisde hij zo vaak.

224 ZOON Dat heb je al eens verteld. Als jij ze niet had weggejaagd, die vrolijke bende daar, had ik het wel gedaan.

225 MOEDER Nou ja, weggejaagd.

226 ZOON Op mijn manier dan heh. Nu ik er zelf twee heb.

227 MOEDER Heh?

228 ZOON Je bent oma.

229 MOEDER Wat zeg je nou toch?

230 ZOON Dat ik kinderen heb.

231 MOEDER Twee?!
Nou ja zeg. Vertel je nu pas.

232 ZOON Lieke en Maura. Twee dametjes.

233 MOEDER Hoe is het mogelijk.
Je bent vader!

234 ZOON Jij bent oma geworden. Dus ik vroeg een keer, of ze het leuk zouden vinden om oma Petra eens te zien. Ik vroeg het zo gewoon mogelijk, heh, want het lijkt me best gek voor ze.

235 MOEDER (*PEINZEND*) Oh ja. Oma Petra.

236 ZOON Dat ze jou helemaal niet kennen. Snap je?

237 MOEDER (NOG STEEDS IN GEDACHTEN) Je hebt kinderen.

238 ZOON Ja.
Ik ben veranderd. Het is echt een wonder. Kinderen grootbrengen. Als dat gedoe met die stinkluiers eenmaal voorbij is, of die knallende ruzies over hun favoriete Lego-blokje. Hoe snel ze alles leren. Dat het zo goed gaat, samen, dat is heel bijzonder.
Dus.
Dat houdt me wel bezig tegenwoordig.

DE MOEDER GLIMLACHT. KORTE STILTE.

239 ZOON Wat?

240 MOEDER Je lijkt op je vader, als je zo praat.

241 ZOON Hoe praat?

242 MOEDER Ik merk het ineens. Als je zo aan het vertellen bent. Dat had je vroeger niet, zo zelfverzekerd... Zo blij. Sorry, ik onderbrak je. Heel bijzonder.

243 ZOON Ja. Kinderen, dat is heel bijzonder.

244 MOEDER Dus, je staat aan het hoofd van een gezin. Zo heette dat vroeger.

245 ZOON Nou, we doen het helemaal samen hoor. Misschien moet ik je zo haar nummer even geven.

246 MOEDER Oh?

247 ZOON Mobiel.

248 MOEDER Oh.
Erik, ik heb heel lang nagedacht.
Wat ik zou doen.
Wat ik nog zou willen.
Ook wat jij zou willen.
Ik ben me er van bewust dat ik jou best overval. Vandaag. Op dit moment in je leven. Mijn leven is alleen nog een paar losse eindjes, maar voor jou...
Dus...
Ik hoop dat je me dat niet kwalijk neemt.

249 ZOON Ik neem het je niet kwalijk.

250 MOEDER Zou het je misschien ook opluchten, als je weet...
Hoe het met mij gaat...

251 ZOON Voor mij voelt het al een tijdje alsof mijn leven net begonnen is.
Alsof ik opnieuw geboren ben. Echt. Nu ik weet wat ik kan.

252 MOEDER Het is soms zo stil in huis.
Als de dag voorbij is, maar het is nog een beetje licht buiten... en ik hoor de klok zachtjes tikken... en ik heb mijn bordje al afgewassen... en opgeruimd.
En de voortuin ziet er geweldig uit omdat ik die ochtend zelf het onkruid heb gewied. En niemand heeft het licht op de gang aan gelaten, want ik heb het zelf uit gedaan.
Het hele huis is aan kant.
Helemaal netjes.

253 ZOON Ja, als je er zelf geen bende van maakt.

254 MOEDER Dat hoeft je niet zo te zeggen.

KORTE STILTE.

255 ZOON Waarom neem je geen huisdier? Voor de gezelligheid.

256 MOEDER Oh nee.

257 ZOON Wat papa nooit wou.

258 MOEDER Ik zie mij al een diepgaand gesprek hebben met een uitgeslapen goudvis.

259 ZOON Maak het maar belachelijk.

260 MOEDER Of zo'n hijgerige Duitse herder.

261 ZOON Ik ken ze wel hoor, die uiteindelijk een hulphond namen.

262 MOEDER (AFKAPPEND) Asjeblieft zeg.

263 ZOON Zelfs vergoed door de gemeente.

264 MOEDER Erik, laat nou maar. Wij zouden nog zoveel leuke dingen kunnen doen. Dat ben je toch wel met me eens?

265 ZOON Zoals?

266 MOEDER Zoals? Ben je dat allemaal vergeten dan? Fijn er op uit, ergens heen. Samen door de duinen wandelen, bij zonsondergang, tot voorbij de vuurtoren

en dan over het strand weer terug. De drukte van de dag even helemaal achter je laten. De zon in de zee zien zakken, terwijl de wind je wilde haren vrolijk door de war blies, heh? Even helemaal tot rust komen. Of zonsopgang, kan natuurlijk ook. En dan helemaal uitgewaaid ontbijten met een zacht gekookt eitje en fijn gesneden verse rosbief. Ik zeg maar wat. Gebruik ik dat goeie ouwe broodrooster ook weer eens.

267 ZOON Wat dacht je van een pretpark, met z'n allen?

268 MOEDER Och, ik ben al eeuwen niet meer in een pretpark geweest. Zie je mij al met m'n ouwe lijf nog in zo'n achtbaan klimmen?

269 ZOON Of een dagje naar het strand, als het weer wat warmer is? Doen wij wel vaker. Lekker niksen onder de parasol met de koelbox bij de hand, terwijl de kinderen spetteren in de branding.

270 MOEDER De kinderen?

271 ZOON Die vermaken zich wel aan het strand.

272 MOEDER Oh, ja. Ik weet het niet hoor.

273 ZOON Ze zijn nu naar het familietournooi. Lieke en Maura.

274 MOEDER Naar wat?

275 ZOON Van de korfbal is dat, de hele dag. Vinden ze geweldig, met daarna pannekoeken en de kinderdisco.

276 MOEDER Zo zo.

277 ZOON Lieke gaat na de zomer, als ze zes wordt, al met de F-jes mee doen. Die hou je niet zomaar even tegen. Als die een bal in haar handen heeft wordt ze bloedfanatiek. En Maura is helemaal gek met knutselen.

278 MOEDER Tja. Hee, ik wil je iets speciaals laten zien.
(*LAAT EEN SIERRAAD ZIEN*) Als cadeautje voor jou. Zelf gemaakt.

279 ZOON Oh?

280 MOEDER Het is dus een soort broche, voor speciale gelegenheden.

281 ZOON Van emaille dus.

282 MOEDER Ja. Ik vind hem wel stoer. Die kleur, voor jou.

283 ZOON Ik dacht dat je intussen wel opgehouden was met die hobby.

284 MOEDER Oh nee hoor. Maar die ouwe oven heb ik maar weg gedaan. Die van Elly is toch beter.
Dit is op zilver heh.

285 ZOON Aha.
Met rood glas.

286 MOEDER Kardinaalrood. Dat is de emaille.

287 ZOON Ja ja.

288 MOEDER Dekkend dus.

289 ZOON (*KIJKT ZONDER AANRAKEN*) Mooie glans.

290 MOEDER Ja, dat is de hele kunst. Hier, voel maar hoe glad. (*HIJ VOELT NIET*)
830 graden. In de oven.

291 ZOON En ook hoe het rood niet overal tot de rand doorloopt.
Net niet perfect.

292 MOEDER Het is handwerk.

293 ZOON Ja, dat is juist goed. Handwerk mag niet perfect zijn.

294 MOEDER Nee?

295 ZOON Is dat nou een "W"?

296 MOEDER Heh?

297 ZOON De letter "W".

298 MOEDER Nee andersom. Ken je dat niet? Dat is het symbool voor scorpioen.

299 ZOON Oh dat.

300 MOEDER Jouw sterrenbeeld.

301 ZOON Ah zo. Met een clipje.

302 MOEDER Ja kijk.
Het is een mooi sterrenbeeld, toch? Je vader had scorpioen als ascendant, maar hij vond het helemaal niks.
Astrologie.
Je weet toch wel wat ascendant is?
Dat is hoe je overkomt op anderen.
Hoe je wil dat je overkomt.
Elly vond het wel grappig, voor jou. Op

een leuke manier. Hij was nog warm toen ze hem gisteren in haar handdoek wikkelde. Staat ook heel mooi op een grijs jasje, vind je niet? Of misschien wil Angela hem dragen. Angelina bedoel ik. (*DEMONSTREERT DE DRAAGPOSITIE BIJ ZICHZELF*) Wist je dat je hart helemaal niet links zit, wat iedereen denkt?

303 ZOON Ik moet even lopen.
304 MOEDER Wat is er?
305 ZOON Als m'n lichaam zegt dat ik even moet lopen, dan moet ik even lopen.

HIJ LOOPT WEG (AF).

306 MOEDER Hee Erik.
Waarom zeg je niks!...
Je kan ook hier lopen!

HIJ KEERT NA EEN MINUUTJE TERUG (OP).

307 MOEDER Wat is dat nou voor gek?
308 ZOON Ik moet naar mijn lichaam luisteren.
309 MOEDER Wat een onzin.
310 ZOON Gaat helemaal vanzelf.
311 MOEDER Komt het door m'n cadeautje?
Je bent niet eerlijk.
312 ZOON Je lichaam weet precies wat nodig is.
313 MOEDER Je kan niet zo maar weg lopen als ik jou iets geef.
314 ZOON Het is weer net als vroeger.
315 MOEDER Praat nou eens normaal. Wil je het niet? Dan moet je dat eerlijk zeggen.
316 ZOON Dat moet je helemaal niet willen.
317 MOEDER Wat niet?
318 ZOON Net als vroeger.
319 MOEDER Wat vroeger?
Wat dan?
320 ZOON Al die onnozele bedoelingen. Wat nou allemaal de bedoeling is, als je even niet oplet. Wat de bedoeling was van school, de bedoeling van zo'n hockeyclub, van verjaardagen, cadeautjes. Alles had stiekem een

bedoeling, en daar moet je dan jaren later achter komen.

321 MOEDER Ik ben je helemaal kwijt.

322 ZOON Het was gewoon verrekte moeilijk.
Dat is er mis gegaan.

323 MOEDER Heh?
Maar dan hielpen we je toch? Als iets moeilijk was?
Op school?
Ik had het heus wel door-

324 ZOON Nee.

325 MOEDER Als je niet helemaal happy was.

326 ZOON Nee, dat had je niet.

327 MOEDER Als je de hele middag op je kamer zat.
Maar als ik dan verder niks hoor.
Ik kan het toch moeilijk allemaal raden. Wat deed je daar nou de hele dag? Terwijl je lunchdoosje al een paar dagen in je schooltas lag te stinken.
Of dat ik er ineens achter moest komen dat je een vier voor Frans had.
Alles moest ik voorzeggen. Zet het in je agenda, kam je haren, doe een schone onderbroek-

328 ZOON Dat deed ik toch?

329 MOEDER Als je zin had ja.

330 ZOON Als ik het snapte!
Als ik de bedoeling snapte.

331 MOEDER Hou d'r maar over op.
(*QUASI LUCHTIG*) Als je je cadeautje niet wil, zeg dat dan gewoon. Dan geef ik hem wel aan Elly. Zij vond hem erg goed gelukt.

STILTE.

332 MOEDER Nou.
Ik heb ook wel een beetje nieuws. Ik ga verhuizen. Wat zeg je daar van?
Je hoeft echt niet te helpen hoor. Ik laat alles inpakken.

333 ZOON Waarom?

334 MOEDER Oh, anders ga ik waarschijnlijk als een gek nog alle ongebruikte potten en pannen zitten uitzoeken. Hup, stop maar in een doos, dat zien we later wel.

335 ZOON Waarom ga je verhuizen?

336 MOEDER Ach, ik ben nu wel zo'n beetje uitgekeken op dat oubollige behangetje met die appelgroene streepjes wat ze tegenwoordig al weer retro schijnen te noemen.
Maar misschien wil je nog iets hebben van vroeger? Of je kamer nog eens zien. Met je Mickey Mouse gordijnen. Nu het nog kan.
Die donkere poster van Jannes de Wal hangt er ook nog. Jouw schaakheld, toch? Die wil je vast wel hebben.

337 ZOON Jannes van der Wal. Wereldkampioen dammen, 1982.

338 MOEDER Ja die, boven je bureautje.

339 ZOON Je kan alles weg mikken.

340 MOEDER Is dat het enige wat je kan zeggen? Heh?
Ik denk toch aan jou?

341 ZOON Sinds papa dood is ja.

342 MOEDER Hij heeft zich kapot gewerkt, jongen. Ook voor jou.
Nou...
Ga je mee appartementjes kijken?

343 ZOON (*IN GEDACHTEN*) Nee.

344 MOEDER Praat eens wat harder.

345 ZOON Nee, zei ik.

346 MOEDER Samen, op stap.

347 ZOON Wanneer dan?

348 MOEDER God, ik moet het er wel uit trekken zeg. Ik heb al een lijstje gemaakt van een paar adressen.

349 ZOON Ik ga niet mee appartementjes kijken.

350 MOEDER Heh, ik word hier echt een beetje moe van. Wat gaan we nou afspreken? Je laat je ouwe moeder toch niet in de steek?

351 ZOON Dat had ik al, acht en half jaar geleden. En ik had me intussen genoeg schuldgevoel aangemeten om dat precies zo te noemen. In de steek laten, ook al vind ik het nog steeds belachelijk hoe het is gegaan. Ik kijk vooruit nu. Of het nog een beetje leuk zou kunnen worden. Anders hoeft het voor mij niet.

352 MOEDER Oh, je mag op m'n verjaardag komen hoor.

353 ZOON Wat ben je toch mega compulsief. Ongelooflijk, zo voorspelbaar.

354 MOEDER Hoe zo?

355 ZOON Obsessief compulsief, zo heet dat. Nog steeds.

356 MOEDER Wat zeg je nou allemaal?

357 ZOON Zo dwangmatig, met die uitsloverige verjaardagen.

358 MOEDER Wat bezielt jou ineens?

359 ZOON Alsof dat jouw doel in het leven is.

360 MOEDER (*BOOS*) Waar hadden we het nou over?

361 ZOON Je doet ontzettend je best om je emoties weg te moffelen. (*WIEBELT EVEN NEUROTISCH MET ZIJN VOET*)

362 MOEDER Ik doe wat ik doe.

363 ZOON Alsof je die helemaal niet hebt, emoties. Alsof het om illegaal vuurwerk gaat. Ja. Ik ook hoor. Daarom weet ik het.

364 MOEDER Wat?

365 ZOON Dat je zo in elkaar zit. Alles onder controle hoor. "Emoties? Wel nee". Ik doe nu even mezelf na, heh, maar ik heb het echt niet van een vreemde.

366 MOEDER We zouden gewoon iets afspreken en dan begin jij helemaal hyper ineens over emoties.

367 ZOON Emoties die er zogenaamd niet zijn.

368 MOEDER Je bazelt maar wat.

369 ZOON Je bent gewoon een... een ding, een heel nuttig ding. Als het goed gaat ten minste, heh. Goed tussen aanhalingstekens.

370 MOEDER Heh?

371 ZOON Als je niet beter weet. Je funtioneert feitelijk als... een hele degelijke koelkast, die het altijd doet. Ja, zo zie ik mezelf. Maar dan wel de hele tijd met zo'n vaag bromgeluid, zodat iedereen weet dat je nog leeft. Dat je nog aan staat.

Je bent nuttig.
 Koel.
 Voorspelbaar. Grappig soms.
 Maar voornamelijk nuttig.

372 MOEDER Jij hebt echt een flinke tik van de molen gehad.

373 ZOON Het is iets wat je zelf niet ziet.

374 MOEDER Ik heb verdomme zat emoties!

375 ZOON Ja, je hebt ze wel.

376 MOEDER Gewoon, elke dag. Thuis. Als ik naar de televisie kijk of zo.

377 ZOON Ja, mam, dat doen ze expres. Drama, voor de kijkcijfers.

378 MOEDER Ik bedoel geen drama.

379 ZOON TV-series bedoel ik.

380 MOEDER Nee. Ik haat TV-series.
 Ik volg het nieuws, waar iedereen het over heeft. Ja, dat vind ik soms heel aangrijpend. Daar kan ik best emotioneel van worden.

381 ZOON En dan?
 Om precies te zijn kunnen er dan twee dingen gebeuren. Of je hebt de intrinsieke neiging om dat meteen naar jan en alleman te ventileren-

382 MOEDER Wat voor neiging?

383 ZOON De ongegeneerde neiging om daar zomaar iedereen mee lastig te vallen, net wie d'r in de buurt is.

384 MOEDER Intrinsiek?

385 ZOON Ja, dat je niet anders kan. Voelen is ventileren.

386 MOEDER Of?

387 ZOON Of niet dus. Dat je dat dus niet hebt. Die neiging.

388 MOEDER Intrinsiek.

389 ZOON Ja precies, daar gaat het om.

390 MOEDER Hoe ik me dan voel?

391 ZOON Ja.

392 MOEDER Op zo'n moment?

393 ZOON Je kan het wel leren, maar dan komt het er altijd een beetje geacteerd uit. Niet echt.

394 MOEDER (*STELLIG*) Omdat de kleuren van het glaspoeder een intrinsiek onderdeel van het glazuur vormen, zullen ze nooit vervagen.

395 ZOON (*OPGETOGEN*) Ja dat.

396 MOEDER Die kleuren dus.

397 ZOON Mooi gezegd. Glazuur heh?

398 MOEDER Ja.

399 ZOON Als hard gebakken glas. Precies dat. Niemand wil vervagen, toch?

400 MOEDER Het is zelfs harder dan glas.

401 ZOON Ingebakken kleuren, die nooit vervagen. Mooi.
(*ZICHTBAAR AANGEDAAN*) Als je dat hebt. Als je dat kan.

402 MOEDER (*REAGEERT NIET OP HEM*) Van de week bijvoorbeeld. Heb je dat gezien?

403 ZOON Wat?

404 MOEDER Op TV, over dat oudere echtpaar in dat kleine witte huisje, die al hun spullen weg aan het doen waren. De auto, tuinstoelen, die enorme kasten vol kleren. Echt mooie kleren, waar je altijd zuinig op bent geweest. Niet gezien?
Alles moest weg. Dat ging uiteindelijk over euthanasie, bleek later. En dat je daar dan over praat.
Dat vind ik niet verkeerd hoor.

405 ZOON Euthanasie is niet verkeerd?

406 MOEDER Nee. Er over praten. Sorry, verkeerd voorbeeld.

407 ZOON Wil je daar over praten?

408 MOEDER Verkeerde voorbeeld!

409 ZOON Maar niet met mij.

410 MOEDER God allemachtig. Hou nou maar op over dat gevoel-gedoe.

411 ZOON Euthanasie is gewoon een heel moeilijk woord.

412 MOEDER Erik hou op. Je hebt het niet gezien.

413 ZOON Ik heb ook gevoel.
Maar als je dan aan het eind van de dag
in een hoek van de bank jezelf zielig
gaat zitten vinden, en dan van pure
ellende maar naar dat domme scherm gaat
zitten kijken, dat heeft niks meer met
gevoel te maken. Dat is destructief
gedrag.

414 MOEDER (*MET IRONIE*) Wat weet je dat allemaal
goed.

415 ZOON Dan zit je opgesloten in je eigen
blinde vlek.

416 MOEDER Een blinde vlek nog wel. Je maakt er
een mooi verhaal van.

417 ZOON Ik zeg hoe ik het zie. Maakt me niet
uit wat jij d'r van vindt.

418 MOEDER Wat vind ik dan?

KORTE STILTE.

419 ZOON Stel je nou voor dat die vijver
allemaal mensen zijn. (*GEBAART RICHTING
DE ZAAL*) Die hele vijver is één grote
mensenmassa. Zou je daar dan voor je
lol gaan zwemmen?

420 MOEDER Zwemmen?

421 ZOON Ik zie het als zwemmen. Elke dag, want
dat moet. Naar de overkant, dwars door
die mensen, die allemaal iets van je
moeten, of iets van jou vinden of
zomaar tegen je beginnen te praten,
terwijl jij alleen maar naar de
overkant wil.
Snap je dat?

422 MOEDER Nee... ja... een beetje.
Ik zou niet graag ergens zwemmen waar
ik nog nooit gezwommen heb.

423 ZOON Ja, dat.

MOEDER En dat je nooit weet hoe diep het is.

ZOON Dat bedoel ik precies.
Volgens mij snap je het wel.

MOEDER Wat?

ZOON Wat er dan gebeurt, hier boven. (*TIKT
OP ZIJN HOOFD*)

MOEDER Oh.

ZOON Ik vind het ongelooflijk spannend, mag je best weten, om gewoon het woord te nemen als er allemaal mensen naar me zitten te kijken, ook als die helemaal niks zeggen, of een beetje zitten te ginnegappen, terwijl het op dat moment de normaalste zaak van de wereld is dat ik het woord neem.
Al die bij-gedachtes.

MOEDER Te veel...

ZOON Te veel ja, waar ik altijd al problemen mee had. Dat het allemaal te veel is.

424 MOEDER Te veel gedachtes...

425 ZOON Te veel alles.

426 MOEDER (*STAREND*) Ah zo...
Zou het daar echt diep zijn... daar waar die eendjes nu zwemmen...

427 ZOON (*PEINZEND*) Te veel dingen waar ik totaal geen benul van had en waar ik zelf ook nooit achter gekomen zou zijn.

428 MOEDER Nu lijkt het net alsof we jou nooit geholpen hebben als dat nodig was. Met je schoolwerk en zo.

429 ZOON Niet met schoolwerk.
Het is zo veel meer.

430 MOEDER Hoe vaak zat ik niet bij zo'n oudergesprek jouw dramatische cijferlijst goed te praten.

431 ZOON Ik heb het niet over cijferlijsten.

432 MOEDER Wat dan?

433 ZOON Gewoon, dat je er was, om het te begrijpen. Het proberen te begrijpen.

434 MOEDER Dat deed ik toch?

435 ZOON Nee, dan gingen we weer eens naar de huisarts.

436 MOEDER Het is altijd goed om te horen hoe het nou eigenlijk zit, met de bof en de mazelen-

437 ZOON Niet dat.

438 MOEDER En met je kromme voetjes niet te vergeten.

439 ZOON Of de zoveelste doorverwijzing naar één of andere zorginstituut. (*WIEBELT ONDERTUSSEN NEUROTISCH MET ZIJN VOET*)

440 MOEDER (MET EEN WUIVEND GEBAAR) Hou's op met dat gewiebel, daar krijg ik de zenuwen van. (HIJ HOUDT ER METEEN MEE OP) Dat heb jij natuurlijk allemaal nooit meegekregen, hoeveel moeite dat heeft gekost. Of toen je af en toe gepest werd. Zo kwamen we toch op die IQ-test, weet je nog? En dat een teamsport misschien een goed idee was.

441 ZOON Dat was geen goed idee.

442 MOEDER Natuurlijk wel. Sport is altijd goed.

443 ZOON Ik zat op schaken.

444 MOEDER Dat is geen sport. En ook niet met jongens van je eigen leeftijd.

445 ZOON En heb ik daar wat aan gehad dan?

446 MOEDER Ik was erg onder de indruk. Bij de hockey hadden ze ten minste oog voor je sociale ontwikkeling, met een fantastisch zomerkamp, een mooi club-tenue.

447 ZOON Ach.

448 MOEDER Een echte degelijke sportclub.

449 ZOON Ik zat op een echte schaakclub.

450 MOEDER We hebben het toch wel over hetzelfde? Die keer dat ik jou bracht zaten ze daar te mens-erger-je-nieten en krokodillen te kleien.

451 ZOON Die hoorde er niet bij. Ik speelde vaak met Koen. Die leerde mij wat.

452 MOEDER Je moppert ook al net zo als je vader.

453 ZOON Ik heb hem nog eens in de krant zien staan als tweede van de regio.

454 MOEDER Koen? Die was toch veel ouder?

455 ZOON Wat leerde ik nou op dat zomerkamp?

456 MOEDER Mopperkont.

457 ZOON Ik vond het vreselijk, dat klotekamp. Ik heb een keer met vlaggetje veroveren de hele middag in de bosjes gezeten, tot het voorbij was. Ik snapte totaal niet wat de bedoeling was.

458 MOEDER Vlaggetje veroveren?

459 ZOON En zij blijkbaar wel.
 460 MOEDER Is dat een spelletje?
 461 ZOON Ja, maar waarom?
 462 MOEDER Nou, dat lijkt me nogal duidelijk.
 463 ZOON Ik snapte de lol niet.
 464 MOEDER Ik vind het maar een raar verhaal.
 465 ZOON En ze hebben me niet eens gemist.

STILTE.

466 MOEDER Ik mis dat bosje bloemen, voor mijn verjaardag. Van die kleine dingen, dat mis ik heel erg. Ik ga daar wel mee om, op mijn manier. Maar als Elly dan haar moederdagboeket laat zien-
 467 ZOON Ik wil het niet over moederdag hebben.
 468 MOEDER Ik wel. Wanneer kreeg ik nou bloemen?
 469 ZOON Je komt er straks zelf langs, op de terugweg.
 470 MOEDER Van jou, dwaas.
 471 ZOON Ik heb een pokke hekel aan bloemen.
 472 MOEDER Ik ben gek op bloemen.
 473 ZOON Decoratie.
 474 MOEDER Ja.
 475 ZOON Ik haat bloemen. Na een dag beginnen ze al te stinken naar slootwater.
 476 MOEDER Je bent niet goed snik.
 477 ZOON Hou maar op.
 478 MOEDER Nee.
 479 ZOON Voor wie stond nou eigenlijk dat eindexamenboeket pontificaal midden op tafel?
 480 MOEDER Heh?
 Je was toch geslaagd?
 Eindelijk.
 481 ZOON Had je niet gewoon m'n fantastische cijferlijst met de visite kunnen doornemen?
 482 MOEDER Dat heeft er niks mee te maken.
 483 ZOON Die eeuwige visite. Dat heeft er alles mee-

484 MOEDER Jij leeft echt in een andere wereld.
 485 ZOON Jij niet dan?
 486 MOEDER Wat?
 487 ZOON Hier ben ik niet voor gekomen.
 488 MOEDER Je begint er zelf over.
 489 ZOON Die verstikkende voorspelbaarheid.
 490 MOEDER (VINNIG) Goed jongen, vertel mij dan eens waar je wel voor gekomen bent.
 491 ZOON Niks dringt tot je door.
 492 MOEDER Alles dringt tot me door! Zo gaat dat, als je er alleen voor komt te staan.
 493 ZOON Je hebt Elly toch?
 494 MOEDER Dat is iets heel anders, Erik. Die kent mij toch niet.
 495 ZOON Niet?
 496 MOEDER Het maakt nogal verschil of iemand je echt begrijpt... wat je denkt en wat je voelt... wat je ooit hebt meegemaakt... fijne dingen, of waar je tegen op zag. Waar je over hebt gepraat. Wij, bedoel ik, aan de keukentafel. Wat je samen hebt beleefd. Dat allemaal. Wat heb ik dan aan Elly?
 497 ZOON Ik ben hulp gaan zoeken.
 498 MOEDER Sodemieter op zeg. Het is totaal niet wat jij denkt.
 499 ZOON Ik wil een goeie vader zijn. Niet als een soort opvoedrobot... Als mezelf... Eerlijk... Echt... Zoals de keer dat Maura een mooie tekening had gemaakt van ons in de dierentuin. Dat ik hem dan ook echt mooi vind, ook al heeft ze Angelina net zo groot getekend als de olifant en zijn mijn armen kleine blauwe harkjes. Dat haar gevoel voor tekenen iets te maken heeft met mijn gevoel voor mooi vinden. Echt mooi. Echt echt.

STILTE.

Deel 3

500 MOEDER Erik, laten we nou gewoon de draad weer oppakken. Kom nou eens een keer langs. Gewoon, zomaar. Of bij jou?

501 ZOON (*PEINZEND*) Bij ons.

502 MOEDER (*ENTHOUSIAST*) Ja. Of bij mij. Wat je wil.

503 ZOON Oh.

504 MOEDER Gezellig toch?

505 ZOON Okay.

506 MOEDER Ja wat dan? Geef nou eens normaal antwoord.

507 ZOON Ja, vroeger gaf ik normaal antwoord. Meteen. Ik moet het toch eerst even voor me zien, hoe dan en zo? En dan zal ik toch op z'n minst even moeten overleggen-

508 MOEDER Het is geen staatsbezoek hoor. Gewoon, op de koffie. Of zonder koffie, vind ik ook prima.

509 ZOON Ik vind het lastig om dat soort dingen uit elkaar te houden. Een afspraak bij ons is iets anders dan niet bij ons. Dan moet ik toch overleggen of het wel uitkomt?

510 MOEDER Wat?

511 ZOON Wie er wanneer kan.

512 MOEDER Jonges toch, het enthousiasme druipt er van af.

513 ZOON Ik ga het nou niet uitleggen, maar ik heb best moeite met dingen plannen. Ik zeg het maar gewoon.

514 MOEDER Mijn agenda is helemaal leeg hoor, dus dat is makkelijk.

515 ZOON Kunnen we niet uit eten?

516 MOEDER Oh.

517 ZOON Ik noem maar wat.

518 MOEDER Eten. Je wil uit eten?

519 ZOON Ja, bij de Garden Palace, net als vroeger.

520 MOEDER Toe maar. Niet bij jou of bij mij?

521 ZOON Lekker even makkelijk.

522 MOEDER Maar, dat moeten we dan toch ook plannen?

523 ZOON Ja, maar dan hoeven we niet zo veel te organiseren.

524 MOEDER Oh, ik wou al zeggen.

525 ZOON Dan ga ik wel reserveren.

526 MOEDER Prima hoor, als jij graag wil reserveren. Ik hoor het wel dan.

527 ZOON Mooi.

528 MOEDER Nou, we zijn er uit zeg. Met Angelina, neem ik aan?

529 ZOON Met z'n allen, toch?

530 MOEDER Oh, prima hoor. Ik schik me wel naar de rest.
Nou, heheh.

531 ZOON Goed.

532 MOEDER Ja. Fijn.

533 ZOON (*HAALT EEN FOTO UIT ZIJN PORTEMONNEE*)
Kijk, dit zijn ze.
Ze lijken echt op jou.

534 MOEDER Ah, kijk nou toch, die schoolfoto's.
Heh, is het een tweeling?

535 ZOON Nee. Ze schelen een jaar.

536 MOEDER Oh, met precies dezelfde jurkjes aan?

537 ZOON Ja, dat vinden ze leuk. Daar hoeft ik gelukkig helemaal geen mening over te hebben.

538 MOEDER Ze lijken op m'n vader, ja die kinnetjes, niet te geloven.
Met zo'n schoolschriftje er bij. Zo vlijtig.

539 ZOON Dat is natuurlijk nep, heh.

540 MOEDER Hoezo?

541 ZOON Alsof ze op dat moment echt in een schriftje zitten te schrijven. Geloof je het zelf.

542 MOEDER Ja?

543 ZOON Geposeerd.

544 MOEDER Heh?

545 ZOON Dat is dus nep.

546 MOEDER (*KIJKT GOED*) Wat is dat dan?

547 ZOON Niet echt, bedoel ik.

548 MOEDER Dat zijn toch echte schoolschriftjes?

549 ZOON De hele klas op de foto aan hetzelfde tafeltje met dezelfde pen en hetzelfde schriftje.

550 MOEDER Dat is toch logisch?

551 ZOON Laat maar.

552 MOEDER Mijn vader had net als jij ook zo'n venstertje in zijn portemonnee. Met mijn foto er in.

553 ZOON Dat is eigenlijk om je creditcard in te stoppen, mam. Heel ouderwets.

554 MOEDER Die schoolfoto's zijn goud waard.

555 ZOON Dit is Lieke. Die kan haar naam al schrijven.

556 MOEDER Nou, mooi hoor.

557 ZOON Die vraagt zich dus af of ik ook een papa en mama heb. Die hoeft je helemaal niks wijs te maken. Alle kinderen in de klas hebben twee opa-en-oma's, dus dat is toch wel een beetje raar.

558 MOEDER Wel nee, jij maakt het raar. Dan vertel je toch dat je mij een tijdje niet gezien hebt? Dat komt in de beste families voor.

559 ZOON (*BOOS*) Wat moet zij nou met de beste families?

560 MOEDER Dat is toch geen probleem?

561 ZOON Wel!
Dat dus!

562 MOEDER Wat?

563 ZOON Je hebt geen idee.

564 MOEDER Zo is het nou eenmaal gegaan.

565 ZOON Nee, we zitten net te verzinnen wat we zullen afspreken. Ja? Dat waren we toch aan het doen? En terwijl ik nog een beetje aan het idee probeer te wennen en per ongeluk uit mijn mond laat vallen dat ik dat moeilijk vind, heb jij dat probleem al weer weg gegoocheld. Als ik vertel dat ik iets

moeilijk vind, doe ik dat om te vertellen dat ik iets moeilijk vind. Niet om meteen een briljante oplossing opgedrongen te krijgen. Ik vertel gewoon wat ik moeilijk vind.

566 MOEDER Ja en?

567 ZOON Dat jij dan straks ineens uit het niets tevoorschijn komt.

568 MOEDER Jij wou toch met z'n allen uit eten?

569 ZOON Dat is toch niet uit te leggen, aan een kind van vijf?

570 MOEDER Ik zal me wel netjes voorstellen hoor.

571 ZOON (*FEL*) Ik wil geen oplossing.

572 MOEDER Problemen zijn er om op te lossen.

573 ZOON Nee! Ik kan heus wel mijn eigen problemen oplossen.

574 MOEDER Nou, blijkbaar niet.

575 ZOON Zie je het dan niet voor je? Dat als je bijvoorbeeld een keer zou komen oppassen of zo, het waarschijnlijk nog steeds geen bal uitmaakt of jij aanbelt of nummer zoveel van de oppascentrale.

576 MOEDER Oppassen?

577 ZOON Bijvoorbeeld.

578 MOEDER Ik, oppassen?

579 ZOON Zolang ze je nog niet echt hebben leren kennen, toch?

580 MOEDER Is dat hoe jij het voor je ziet?

581 ZOON Verkeerde voorbeeld!

582 MOEDER (*CYNISCH*) Ja natuurlijk, even kennismaken met je kroost voordat jullie fijn aan de zwier gaan.

583 ZOON Hou op!

584 MOEDER Is dat jullie probleem? Heeft Angelina dat bedacht?

585 ZOON Nee.

586 MOEDER Krijg ik daar toevallig ook geld voor?

587 ZOON Heb je dat nodig dan?!

588 MOEDER Voor dat we allemaal leuke dingen gaan doen.

589 ZOON (*WIL GAAN*) Wandel jij maar naar huis.
Kan je fijn nadenken.

590 MOEDER Blijf! Zitten.
Dit wordt niks.
Heh?
Kijk me aan.
Dan wil ik het toch wel even over die
verjaardag van jou hebben, toen, dik
acht jaar geleden.
Luister je? Wat jij allemaal in je
hoofd haalt. Kijk me aan dan.
Wij hadden daar best naar uit gekeken,
papa en ik. Dat snap je toch wel? Er
wordt niet gecommuniceerd. We hadden
een mooie verjaardagskaart uitgezocht
met 25 er op, en een bosje tulpen, je
lievelingskleur. Papa had zijn jas al
aan, maar ik dacht, laten we nog maar
even bellen. Woensdag is zo'n rare dag.
Nou, je kunt je vast nog wel herinneren
hoe het verder ging, heh? Maar ik heb
de hele avond naar die tulpen zitten
staren.
Waarom?
Kun je mij nou eindelijk eens uitleggen
waarom wij niet welkom waren?
Ga eens rechttop zitten.
Waarom?

591 ZOON Wat nou waarom?

592 MOEDER Dat je er maar van uit ging dat we niet
zouden komen.

593 ZOON Ja, nee.

594 MOEDER Wat is het nou, ja of nee?

595 ZOON Waar gaat dit over?

596 MOEDER Dat we niet welkom waren.

597 ZOON Ik doe niet aan verjaardagen!

598 MOEDER Oh, maar wat hoorde ik dan door de
telefoon? Normaal had je nooit muziek
aan als we belden.

599 ZOON Er waren een paar vrienden.

600 MOEDER Voor je verjaardag.

601 ZOON Nee.

602 MOEDER Toen ik vroeg hoe het zat, zei je toch
overduidelijk "het is mijn feest".
(*WIEBELT MET ZIJN VOET*)

603 MOEDER (*MET GEBAAR*) Hou op.

604 ZOON Waarom zei je dan helemaal niks, van die tulpen?

605 MOEDER Bij wijze van spreken, ja! Die gaf ik je toch, die zaterdag.

606 ZOON Aan de telefoon!

607 MOEDER Dat maakt helemaal niet uit. Nou?

608 ZOON Vrienden en ouders, dat past gewoon niet bij elkaar.

609 MOEDER Ik snap wat je zegt Erik, maar ik ben prima op de hoogte van de gespreksstof van de jongelui van tegenwoordig.

610 ZOON Het gaat er om, dat als jij in de buurt was, je altijd wel wat aan te merken had. (*WIEBELT WEER MET ZIJN VOET WAT ZIJ WEER WEG WUIFT*) Dus als je het gevoel had dat ik af en toe met opzet uit jouw blikveld verdween, dan klopt dat.

611 MOEDER Het gaat er helemaal niet om wat jij verdwijnen noemt. Er wordt gewoon niet gecommuniceerd. Moet ik het nog duidelijker uitleggen? Luister jongen. Je hebt vast een drukke baan en zo, en als je je verjaardag niet wil vieren, dan zal ik me maar niet opdringen, heh? Dan hoeft je op die van mij ook niet te komen, als je zo allergisch bent voor verjaardagen. Hoe jij die, pak hem beet, 360 dagen per jaar je gang wil gaan, dat is helemaal jouw zaak, maar dan kan je toch die paar dagen die over blijven wel een beetje normaal doen?

612 ZOON 360?

613 MOEDER Die andere!

614 ZOON Wat nou die andere?

615 MOEDER Op bezoek komen, als normale mensen, op verjaardagen met slagroomtaart, en met pasen als de winkels toch dicht zijn, de kerstboom komen bewonderen (*AANGEDAAN*) met 96 gekleurde kutlampjes..... Wanneer gebeurde dat nou?

616 ZOON Vaak genoeg.

617 MOEDER Niet sinds je met haar bent.

618 ZOON (GETERGD) Dat is zo niet-waar.
 619 MOEDER En niet te vergeten moederdag.
 620 ZOON Daar zouden we het niet meer over hebben.
 621 MOEDER Ik heb het er over.
 622 ZOON Kerst valt tenminste altijd in een schoolvakantie.
 623 MOEDER Ja en moederdag is altijd op een zondag-
 624 ZOON Geef me nou eens gelijk!
 625 MOEDER Erik!
 Stel je niet aan.
 Waarom ben je te bedonderd om spontaan eens met moederdag langs te komen?
 626 ZOON Geen zin!
 627 MOEDER (SCHERP) Dan maak je zin!

HIJ DUIKT IN ELKAAR MET ZIJN HOOFD TUSSEN ZIJN KNIEËN. ZIJ VOELT ZICH METEEN ONGEMAKKELIJK.

628 MOEDER Je was een buitenbeentje.
 Ja, zo noemde ze dat.
 Een stil water.

STILTE.

629 MOEDER Doe niet...
 Zeg dan...
 Heh?...
 Dit is moeilijk, Erik.
 630 ZOON (WEER RECHTOP) Hoeveel moeite dacht je dat het mij heeft gekost om dat 33 jaar vol te houden?!
 631 MOEDER Ik dacht echt dat het weer goed zou komen.
 Net als vroeger.
 632 ZOON (BESLIST) Niet als vroeger.
 633 MOEDER Nee, niet als vroeger.
 Gewoon als nu.
 Wat nu telt.
 Kleine dingen. Niet als vroeger.
 Kleine eenvoudige dingen. Gewoon af en toe eens langs komen, dat had ik gehoopt. Heel simpel, of een bloemetje voor moederdag, dat heb ik nou toch wel eens verdiend, vind ik.

634 ZOON Geef dat ding eens.
Je cadeautje. (*ZE GEEFT HET*)
Het is heel erg moeilijk, ja. (*DOET NET OF HIJ HET DING VER IN DE VIJVER GOOIT*)

635 MOEDER Heh?! Nee!

636 ZOON (*BESCHOUWT ZOGENAAMD DE PLONS*) Plons.

637 MOEDER (*GILT*) Stuk verdriet!

638 ZOON Het is maar een ding.

639 MOEDER Symbolisch toch!

640 ZOON Symbool voor wat dan!?

641 MOEDER Dat ik jou iets geef!

642 ZOON Symbool voor de goeie afloop?
Die we allemaal verdiend hebben?

643 MOEDER Voor een gevoel, onderkruipsel!
Symbolisch ja.
Speciaal voor jou.
Helemaal voor niks dus.
Alleen maar om daar achter te komen,
dat het helemaal voor niks was.

644 ZOON Een gevoel ja. (*TOONT HET DING IN ZIJN HAND*)

645 MOEDER (*SLAAT HEM*) Vuile smiecht! Nou is het
is klaar met jou!
Geef hier.

646 ZOON (*GEEFT HEM NIET*) Ik wil hem wel.
Maar niet in dankbaarheid. Niet omdat
het dan weer goed komt.

647 MOEDER Wat dan?

648 ZOON Omdat jij het hebt gemaakt.
Precies daarom.
Om jou. Meer niet.
Ik weet zeker dat Angelina hem mooi
vindt. Ze houdt van symbolen.

649 MOEDER Je maakt me in de war.

650 ZOON Dat spijt me dan.
Nou... Ik uh... ik ga maar eens.

651 MOEDER Heh, wat is er?
Wat heb ik gedaan?

652 ZOON Het is niet iets wat je gedaan hebt.
Het is wat je niet gedaan hebt.
Iets wat ik had kunnen voelen.
(*DUIDT HET SIERRAAD*) Dit gevoel.
Liefdeloos.

653 MOEDER Zeg dat niet zo.

654 ZOON Ik zeg het gewoon.

655 MOEDER Dat kan je niet zo zeggen.

656 ZOON Ja, ik wel, want ik heb hetzelfde. Gevoelloos. Liefdeloos. Dat soort feedback krijg ik terug. Hoe ik blijkbaar overkom. Niet dat ik het snap, want ik doe daar totaal geen moeite voor. Jij ook. Zo dwangmatig. Ja, nu ik er op terugkijk wordt het allemaal heel duidelijk. Glashelder allemaal. Achteraf.

657 MOEDER Wanneer dan?

658 ZOON Overal. School, hockeyveld, alles klopte altijd. Notities voor de huisarts. Verjaardagen met slingers. Gestreken sportshirts. Lijsten met adresjes. Behalve dat ene.

659 MOEDER Ik wist het soms ook niet hoor. Niemand zei wat ik moest doen.

660 ZOON Je hebt met heel je verstandelijke vermogen van mij een representatieve aardappelzak gemaakt. En het is nog gelukt ook. Goed gedaan.

661 MOEDER Je zag er zo mooi uit, in je sporttenue. Toen ik tegen juf Hooiberg zei dat je thuis ook zo stil was, geloofde ze me niet eens. Wat heb ik daar nou aan? Je was gewoon een binnenvetter, net als m'n vader. Maar hij kon wel altijd grappig uit de hoek komen. Net als jij. Dat meen ik.

662 ZOON Op m'n werk lachen ze me uit als ik de hele tijd iedereen netjes uit laat praten.

663 MOEDER Ik heb echt m'n best gedaan.

664 ZOON Ja. Dat heb je. Ik zal Lieke en Maura vertellen van de schorpioen die jij voor me hebt gemaakt.

665 MOEDER Symbolisch heh?
Dat zei Elly ook al, toen ik vertelde
dat het voor jou was. Ze moest lachen.

666 ZOON Niet iedereen lacht om hetzelfde, mama.

*HIJ STOPT DE BROCHE BIJ ZICH. ZIJ PAKT ONWENNIG ZIJN ANDERE
HAND. HIJ WEERT AF.*

667 MOEDER Ik was zo zenuwachtig toen je aan kwam
lopen.

668 ZOON (*PAKT DE FOTO WEER EN GEEFT HEM*)
Hier, hou deze maar.

669 MOEDER Aaah.
Wat een schatjes toch. Dezelfde
vrolijke oogjes als ik toen. Maar dan
in kleur. Mijn mooiste schoolfoto, weet
je. Die m'n vader altijd bij zich
droeg.

670 ZOON Ja.

671 MOEDER Ik wist niet eens dat hij een
portemonnee had met zo'n vakje. Daar
kom je dan achter na de begrafenis. Als
je al z'n spullen gaat uitzoeken, en
die ouwe foto ineens tevoorschijn komt.

672 ZOON Zo zijn wij.

673 MOEDER Als hij er niet meer is.

674 ZOON Mam, ik ga nu.

675 MOEDER (*MET DE FOTO OP HAAR HART*) Het is
allemaal hartstikke erfelijk, Erik.
Deze ga ik aan Elly laten zien.

676 ZOON Doe dat maar ja. Vertel Elly maar wie
dat zijn.

677 MOEDER Dat zal ze echt leuk vinden...
Toen ik ook zo oud was, heb ik nooit
begrepen, op m'n verjaardagsfeestje.
Had mijn vader helemaal geregeld, en
toen de kinderen naar huis gingen
kregen ze allemaal een klein zakje
snoepjes met hun eigen naam er op
geschreven. Maar ik niet. Ik wou ook
snoepjes. Toen heb ik toch staan
krijzen in de hal. Doe niet zo
ondankbaar, was het enige wat ie zei.
Na alles wat ik die dag had
doorgemaakt.

678 ZOON Tja.
Nou ga ik echt.

679 MOEDER Goed jongen.

HIJ VERTREKT (AF). ZIJ KUIERT NAAR DE BEGRAAFPLAATS, DE FOTO BEKIJKEND, MAAR BEDENKT ZICH EN WANDELT DE ANDERE KANT OP. DE ZOON KOMT ONGEMERKT NOG EVEN TERUG (OP) OM HET VERTREK VAN ZIJN MOEDER GADE TE SLAAN.

680 MOEDER Niet zo knuffelig. Wat een onzin.